

poljski. Posljedice oslabljenja kraljevske vlasti pokazale se doskora, a poglavito u nečuvenoj financijskoj bijedi, u kojoj treba tražiti glavni uzrok općemu rasulu.

Slabost nove vladavine odmah odluče iskoristiti knezovi Frankapani tako, da se opet domognu od kralja Matijaša oteta im primorja, a naročito Senja. Zbog ovih smutnja odreče se herceg Ivaniš Korvin svoje časti, a banom hrvatskim postade Emerik Derenčin¹. Novi ban i knez Bernardin Frankapan povedoše ljutu borbu za Senj, ali uto provali bosanski paša Jakub s jakom vojskom u Hrvatsku, a odavle u Kranjsku i Korušku. Na taj glas izmire se s banom Frankapani, okanivši se borbe za Senj, te svi složno dočekaju na Krbavskom polju pod gradom Krbavom (danas Udbinā) Turke, kad se vraćahu. Dne 9. septembra 1493. došlo je do užasna boja, u kojem bude hrvatska plemićka vojska krivnjom banovom ametice potučena i najvećim dijelom ili pogubljena ili zarobljena. Sam ban Derenčin bi uhvaćen i odveden u Tursku, gdje je i umr'o poslije nekoga vremena. Porazom na Krbavskom polju počinje se onaj dugi niz godina, za kojih se hrvatski narod nalazio u neprekidnom i očajnom boju s Turcima braneći otadžbinu svoju.² Sada se počelo pomicanje Hrvata iz preko-gvozdanskih strana u Slavoniju i dalje u Ugarsku, a time se ujedno stalo i geografsko ime hrvatsko širiti na sjever do Drave, dok ga je u isto vrijeme sve to više nestajalo iz porječja Vrbasa, Sane i Une.

Odmah poslije Krbavskoga boja uzmu se Hrvati ogledati za pomoć. Znajući, da im kralj Vladislav ne može pomoći, obrate se na kralja Maksimilijana i papu Aleksandra VI. Maksimilijan im odista stavi na raspolaganje neke kranjske čete, a papa pošlje im novčane pomoći, hrane i zaire. No sve to bješe i suviše malo spram jake turske sile, jer kad opet uzeše bosanski muslimani provaljivati u Hrvatsku i Slavoniju, obavezaše im se neki hrvatski velikaši i plemići na plaćanje godišnjega danka i nesmetano propuštanje četā

¹ Ban Imre Derencsenyi bijaše Madžar od plemena Balog. Ime mu je od grada Derencsenyi (slovenski Drjenčane) u gömörskoj županiji. Hrvati su ga zvali Derenčin, kako to dokazuju suvremeni hrvatskim jezikom pisani izvori.

² Suvremeni pop glagolaš Martinac upisa u svoj molitvenik poslije boja ovo: „I tagda načese cviliti rodivšije i vdovi mnoge i proči ini, i bist skrb velija na vseh živućih v stranah sih, jakože ne bist od vremena Tatarov i Gotov i Atelje (= Atile) nečastivih“. Sabor hrvatski, koji se je sastao 17. jula 1558. u Steničnjaku, kaže kralju Ferdinandu, da se zbog teških bojeva Krbavsko polje „in vulgari Kervawo polye nominatur“ (Šišić, Sab. spisi III, 22).